

Informatiebrief aan de Raad

085

Zaaknummer: Z – 25/102065
Datum: Donderdag 18 september 2025
Onderwerp: Monitor jeugdhulp Wassenaar 2024
Bijlage(n):

1. *Regiovisie-monitor jeugdhulp Haaglanden 2024*
2. *Dashboard jeugdhulp Wassenaar 2024*
3. *Toelichting dashboard jeugdhulp Wassenaar 2024*
4. *Preventie en jeugdhulp Wassenaar 2024*

Geachte Raad,

Met deze brief en bijlagen wordt u geïnformeerd over de volgende onderwerpen:

- De Regiovisie-monitor jeugdhulp Haaglanden 2024
- Het dashboard jeugdhulp Wassenaar 2024
- Preventie en jeugdhulp Wassenaar 2024
- Conclusie en vervolg

1. Regiovisie-monitor jeugdhulp Haaglanden 2024

Op 12 oktober 2021 hebben de raden van de gemeenten in Haaglanden¹ de Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026 vastgesteld (Z/21/056772). De Regiovisie is een meerjarencader voor de gezamenlijke koers in de jeugdhulp. De regio stelt jaarlijks een Regiovisie-monitor op, waarin de data staan gebaseerd op de vastgestelde kritieke prestatie-indicatoren (kpi's), welke zijn voortgekomen uit prioritaire ambities uit de Regiovisie. Deze ambities zijn nader uitgewerkt in het regionale Uitvoeringsplan Jeugdhulp Haaglanden 2023-2024.

In de bijlage treft u de definitieve versie van de Regiovisie-monitor, die informatie bevat over de regionale jeugdhulpcijfers van 2024. Hieruit blijkt dat gemeenten over het algemeen kampen met stijgende kosten per cliënt, waarschijnlijk door intensievere zorg en tariefverhogingen. Terwijl de vraag naar lichtere jeugd-ggz afnam, blijft de financiële druk hoog. Opvallend in 2024 is de stijging van begeleiding (bij jeugdigen met een licht verstandelijke beperking). De wachttijden zijn voor sommige hulpvormen zodanig opgelopen dat er in 2024 een regionaal afwegingskader is

¹ Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland, Zoetermeer en destijds nog Voorschoten.

ontwikkeld om de meest kwetsbare kinderen tijdig passende hulp te kunnen bieden. Met het dashboard jeugdhulp Wassenaar en de bijlage preventie en jeugdhulp wordt u met de lokale cijfers en toelichting daarop geïnformeerd over het jeugdhulpgebruik in Wassenaar in 2024.

2. Dashboard jeugdhulp Wassenaar 2024

In deze brief wordt u tevens geïnformeerd over het dashboard jeugdhulp Wassenaar 2024 (bijlage 2), met daarin gegevens omtrent de ontwikkelingen van aantallen cliënten en kosten in 2024. In het dashboard is een selectie van producten en productcategorieën van de regionaal ingekochte jeugdhulp opgenomen. Het dashboard geeft een beeld van hoe de regionale ontwikkelingen die zijn weergegeven in de Regiovisie-monitor zich lokaal vertalen. De gebruikte data zijn niet definitief aangezien aanbieders volgens de contractafspraken tot 1 juli 2025 de tijd hebben om declaraties over 2024 in te dienen.

In bijlage 3 wordt een nadere toelichting gegeven op de tabellen en grafieken die zijn opgenomen in het dashboard. Deze visualisaties bieden inzicht in mogelijke trends en ontwikkelingen binnen het jeugdhulpgebruik in Wassenaar. Waar relevant, worden deze gegevens in verband gebracht met autonome, lokale ontwikkelingen. Het is echter van belang te onderstrepen dat niet op alle ontwikkelingen directe invloed kan worden uitgeoefend. Veel maatschappelijke trends en externe factoren voltrekken zich buiten de invloedssfeer van de gemeente.

Daarnaast bevat de toelichting informatie over de meest complexe jeugdhulptrajecten. Hierbij wordt ook ingegaan op de mogelijke impact van regionale trends en ontwikkelingen, zoals beschreven in de Regiovisie-monitor. Deze duiding helpt om het jeugdhulpgebruik in Wassenaar in een bredere context te plaatsen, zonder te suggereren dat alle veranderingen direct te verklaren zijn of te sturen zijn.

3. Preventie en jeugdhulp Wassenaar

In het raadsbesluit van 1 april 2021 (Z/21/050807/231370) is een aantal lokale maatregelen opgenomen om de overschrijdingen op de jeugdhulp om te buigen. In de bijlage Preventie en jeugdhulp Wassenaar 2024 worden de algemeen toegankelijke voorzieningen voor jeugdhulp geschetst en wordt ingegaan op de stand van zaken omtrent afzonderlijke maatregelen om het lokale veld te versterken en stevig in te zetten op preventieve hulp dichtbij huis. Door het bieden van passende jeugdhulp dichtbij huis, onder andere vanuit het Sociaal Team Wassenaar en de praktijkondersteuner ggz-Jeugd bij de huisartsen (POH Jeugd), wordt beoogd de instroom in tweedelijns jeugdhulp te beperken. Met de Beleidsnota Lokaal Jeugdbeleid, welke in november 2025 ter vaststelling aan u wordt aangeboden, zal hieraan ook een bijdrage worden geleverd.

4. Conclusie en vervolg

Op basis van de trends en ontwikkelingen uit de Regiovisie-monitor en de lokale data uit het dashboard kan gesteld worden dat na een stijging van het totaal aantal unieke cliënten in 2023, er in Wassenaar in 2024 een daling in het aantal unieke cliënten te zien is. Dit zou kunnen impliceren dat het verder verstevigen van het lokale, preventieve veld effect heeft. Het jeugdhulpgebruik in

Wassenaar is lager dan het landelijke gemiddelde, en met Midden-Delfland het laagste ten opzichte van de gemeenten in de jeugdhulpregio Haaglanden². Met het Sociaal Team Wassenaar wordt ingezet op een krachtig preventief lokaal veld, onder andere met een toegang die ook zelf hulp biedt. Tevens is de jeugdhulp bij de huisartsen met de POH Jeugd effectief en geborgd. Door een uitgebreidere triage zijn de verwijzingen naar jeugdhulp beter passend.

Dit neemt niet weg dat de totale uitgaven voor jeugdhulp gestegen zijn met € 418.000, wat neerkomt op een procentuele stijging van 6,6%. In 2024 stijgen met name de kosten voor jeugd-ggz, ambulante jeugdhulp, dagbehandeling, jeugdbescherming en crisis. De totale kosten voor jeugdhulp met verblijf, een van de zwaardere categorieën jeugdhulp, en kindergeneeskunde zijn in 2024 gedaald. Naar aanleiding van zowel de regionale als lokale trends en ontwikkelingen zal de komende periode verder worden ingezet op het volgende.

- Op regionaal niveau wordt extra ingezet op de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd, en het verbinden van deze agenda aan onze regionale ambities. In het kader daarvan is in 2024 volop ingezet op de regionale aanpak kostenbeheersing jeugdhulp. Hiermee wordt ingezet op een viertal actielijnen³ die op middellange termijn voor besparingen moeten zorgen. Dit traject loopt nog tot 1 januari 2027. Onlangs heeft u ook het nieuwe regionale inkoopkader jeugdhulp vastgesteld. Wij blijven u uiteraard informeren over de ontwikkelingen m.b.t. dit traject.
- In Wassenaar is ter voorbereiding op de uitvoering van de Hervormingsagenda op lokaal niveau al gestart met de integrale toegang, het Sociaal Team en de inzet van de POH Jeugd. Met een lokaal projectplan worden aanvullende maatregelen genomen die o.a. betrekking hebben op de efficiëntere inzet van de (geïndiceerde) hulpverlening en het beperken van instroom door in eerste instantie, waar mogelijk, te verwijzen naar het preventieve veld. In het kader daarvan wordt er in 2025 nieuw jeugdbeleid opgesteld en volgt er een nieuwe verordening jeugdhulp met bijbehorende beleidsregels jeugdhulp. Het jeugdbeleid en de verordening jeugdhulp worden in oktober van dit jaar aan u aangeboden.
- Het verder verstevigen van het Sociaal Team Wassenaar, de samenwerking met de POH Jeugd en de verbinding tussen jeugdhulp, onderwijs en andere aanpalende domeinen. Zo is sinds het voorjaar van 2025 gestart met het traject om een Lokale Educatieve Agenda (LEA) te ontwikkelen. In het najaar van 2025 en begin 2026 zal dit leiden tot concrete uitvoeringsplannen.
- Om te weten of de gestelde doelen en maatschappelijke effecten worden bereikt, zowel overkoepelend binnen het Sociaal Domein als per thema zoals de jeugdhulp, wordt ingezet op het versterken van de monitoring zoals opgenomen in het Beleidsplan Sociaal Domein. Hierbij worden niet alleen de doelen en inspanningen via met de doelgroep en raadscommissie afgestemde indicatoren gemonitord, maar wordt ook geïdentificeerd in hoeverre dit bijdraagt aan het behalen van de beoogde maatschappelijke effecten. De ervaringen

² CBS jeugd, tweede halfjaar 2024: in Wassenaar had 9,3% van de jongeren jeugdhulp ten opzichte van 11,5% in Nederland (www.waarstaatjegemeente.nl).

³ Aanpak jeugdhulp met verblijf, terugdringen gebruik lichte hulp, meer collectieve zorg in het onderwijs en sturing op het regionale zorglandschap.

van inwoners en professionals worden nadrukkelijk betrokken bij het meten en duiden van de doelen en maatschappelijke effecten.

Voor meer gedetailleerde informatie over de regionale en lokale jeugdhulpcijfers verwijzen wij u graag naar de bijlagen. Uiteraard houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen en specifiek met betrekking tot de inkoop per 1 januari 2027.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
loco-gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.